

ing finds were collected: wheel-made pottery shards, two fragments of Lithuanian silver bars, 5 knives and 12 knife fragments, a crossbow arrowhead, 6 keys of cylindrical locks, iron mountings, 2 penannular fibulas with stylized

zoomorphic terminals, a flat fibula, whetstones, working tools, a lot of fragments of different items and a finery fragment. A distinctive cultural layer was found only in 8 waste-pits. It dates to the 14th century.

BERNOTŲ PILIAKALNIO PAPĖDĖS GYVENVIETĖ

Agnė VAITKUVIENĖ

2004 m. archeologiniai tyrinėjimai ir žvalgymai buvo vykdomi Bernotų (Vilniaus r.) piliakalnio su papėdės gyvenvieta ir senkapio aplinkoje. Dar 2003 m. čia atlikti žvalgomieji tyrinėjimai, susiję su planuojamo privažiavimo prie geografinio Europos centro rekonstrukcija bei projektuojama automobilių stovėjimo aikštele (žr. *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 40–42).

Dėl minėto privažiavimo kelio bei stovėjimo aikštelės statybos darbų 2004 m. pavasarį buvo tyrinėtas 70 m² dydžio plotas piliakalnio teritorijos P pakraštyje (abipus 2003 m. tyrinėtos perkasos 1) bei žvalgytas senkapio teritorijos Š pakraštys ir žvyruobės, esančios kapinyno teritorijoje, kraštai, kurie nukasti automobilių aikštelei įrengti. Nukasinėjant žvyruobės kraštus atsidengė rusvas ir balkšvas nejudintas žyvas, archeologiškai vertingo sluoksnio ar objektų neaptikta.

Piliakalnio teritorijos P pakraštyje, abipus 2003 m. tirtos perkasos 1, aptiktas 20–80 cm storio užslinkęs rudo smėlio sluoksnis. Jame surinkta įvairios lipdytos keramikos smulkių šukelių, titnaginių nuoskalų, skelčių, 2 skaldytiniai, 2 gremžtukai, geležinių dirbinių, tarp jų ir šiuolaikinių fragmentų. Po rudu smėliu atidengtas juodos žemės kultūrinis sluoksnis, buvęs 50–90 cm ir storesnis. Jame buvo itin daug keramikos – iš aptiktų maždaug 400 fragmentų atrinkta 126, kurių dauguma – lipdytos

grublėtosios keramikos šukės. Likusi keramika – lipdyta brūkšniuota bei keli lipdytos lygiasienės keramikos fragmentai. Taip pat rasta titnago nuoskalų ir skelčių, tarp kurių buvo strėlės antgalio ruošinys (?). Iš individualių dirbinių rasti dviejų molinių verpstukų ir dviejų geležinių peilių dalys. Juodo kultūrinio sluoksnio apačioje, 85–110 cm gylyje nuo žemės paviršiaus aptiktas apie 2x1,4–1,5 m skersmens grindinio fragmentas. Grindinys sudėtas iš lauko riedulių, kurių vidutinis skersmuo – apie 16–18 cm, dalis jų skaldyti.

Pagal keramiką ir negausius individualius dirbinius aptiktą kultūrinį sluoksnį reiktų datuoti I tūkst. Titnago radiniai galėtų būti iš akmens (neolitas) ar senojo bronzos amžiaus.

FOOT SETTLEMENT OF THE BERNOTAI HILL-FORT

In 2004 an area of 70 m² was investigated at the S outskirts of the territory of the Bernotai hill-fort (Vilnius district). A 1.8 m thick cultural layer was found. It consisted of the upper layer formed of brown sand sliding from the hill-fort slopes and the lower layer formed of black-earth and containing potshards datable to the 1st millennium A.D., ceramic spindles and knives. The layer also contained flint finds datable to the Stone Age and Old Bronze Age.